

21-02-1996



De heer Lodewijk DE WITTE  
Gouverneur van de provincie  
Vlaams-Brabant

Diestsesteenweg 49

3010 LEUVEN

Uw brief van

Uw kenmerk

ONS KENMERK

Bijlagen

27.204/II/PF/SM  
JP/YS

Mijnheer de Gouverneur,

Op 14 en 21 december 1995 en 8 februari 1996, hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan de klacht van 6 november 1995 die door een Franstalige inwoner van Linkebeek tegen de provincie Vlaams-Brabant werd ingediend omdat hij de brochure "Vlaams-Brabant - Nieuwe provincie - Nieuw Bestuur" van juni 1995, evenals de brochure "Vlaams-Brabant-Info" enkel in het Nederlands had ontvangen.

Bovendien heeft hij u, per brief van 1 september 1995, uitdrukkelijk gevraagd hem van de brochure "Vlaams-Brabant - Nieuwe provincie - Nieuw Bestuur" een Franstalig exemplaar toe te sturen. Hij ontving echter geen antwoord.

Die brochures werden, enkel in het Nederlands, in de brievenbussen van alle inwoners van uw provincie gedeponneerd.

Ter zitting van 24 augustus 1994, bevestigd door die van 9 november 1995, besliste de bestendige deputatie van de provincieraad dat de brochure "Vlaams-Brabant" enkel in het Nederlands zou worden verspreid, ook in de gemeenten met taalfaciliteiten.

De eerste brochure bevat o.m. een redactioneel artikel dat door u, in uw hoedanigheid van gouverneur werd ondertekend. Zij bevat tevens inlichtingen die even belangrijk zijn voor de Franstalige als voor de Nederlandstalige inwoners; adressen van het provinciebestuur, van scholen en andere provinciale instellingen, de organisatie van de provincie, de namen en adressen van de gouverneur, de leden van de bestendige deputatie en de provincieraadsleden, de beoogde doelstellingen, enz.

De tweede brochure waarvan sprake, bevat eveneens informatie betreffende de samenstelling van de provincieraad en de bestendige deputatie, de programma's van de gewestelijke televisiezenders ROB en RING TV, en het afvalplan. De brochure bevat eveneens een mededeling waarin u erop wijst dat de brochure waarin de provincie wordt voorgesteld, en die reeds door De Post werd verspreid, op gewoon verzoek nog gratis verkrijgbaar is bij het provinciaal bestuur.

De werkkring van de provincie Vlaams-Brabant bestrijkt homogene gemeenten van het Nederlandse taalgebied, de zes randgemeenten en de taalgrensgemeente Bever. Haar zetel is gevestigd te Leuven, een gemeente zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied. De provincie is dus een gewestelijke dienst als bedoeld door artikel 34, § 1, a, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Artikel 34, § 1, 3e lid, bepaalt dat een dergelijke dienst de berichten en mededelingen, die hij rechtstreeks aan het publiek richt, stelt in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is.

Een strikte toepassing van de wet zou tot gevolg hebben dat de berichten en mededelingen die door de provincie Vlaams-Brabant rechtstreeks aan het publiek worden gericht, enkel in het Nederlands zouden worden gesteld, ook t.a.v. het publiek uit de gemeenten met een speciale regeling.

In haar advies nr. 1.868 van 5 oktober 1967 heeft de VCT evenwel geoordeeld dat de letterlijke toepassing van de wet het gebruik van de tweetaligheid voor de berichten en mededelingen voor het publiek van de gemeenten uit het ambtsgebied, die met een speciale regeling zijn begiftigd, onmogelijk zou maken, en dat een dergelijke interpretatie klaar en duidelijk zou indruisen tegen de algemene opzet van de wet; deze laatste heeft immers enerzijds de homogeniteit van de eentalige gebieden willen verstevigen en anderzijds, in sommige gevallen, uitdrukkelijke faciliteiten toegekend aan de taalminderheden van sommige gemeenten.

Verwijzend naar de overwegingen van advies nr. 1980 van 28 september 1967 betreffende de berichten en mededelingen die rechtstreeks worden gericht aan het publiek van de centrale en gelijkgestelde diensten, heeft de Commissie gemeend dat het voor de toepassing van artikel 34, § 1, paste regels aan te nemen die tegelijk met de letter van de wet en de twee bovenstaande doeleinden van de wetgever rekening hielden.

Derhalve is zij van mening dat door het gebruik van de taal voor te schrijven die is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar de zetel van de dienst is gevestigd, de wetgever slechts de berichten en mededelingen heeft willen bedoelen die in of op de gebouwen van deze diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, terwijl de berichten en mededelingen die in de andere gemeenten van het ambtsgebied aan het publiek worden gericht, normaliter de taalregeling dienen te volgen die ter zake aan de plaatselijke diensten van deze gemeenten is opgelegd. Deze interpretatie wordt trouwens bevestigd door het 4de lid van artikel 34, § 1, wanneer het preciseert : "Wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling, ten aanzien van de rechtstreeks afgegeven formulieren, dezelfde rechten als in genoemde gemeenten".

Wat voor de formulieren geldt kan eveneens op de berichten en mededelingen aan het publiek toepasselijk worden gemaakt, daar deze gewoonlijk dezelfde regeling volgen.

Rekening houdend met dit advies en met artikel 24, 1e lid, van de SWT, kan worden geconcludeerd dat de provincie Vlaams-Brabant voor de berichten en mededelingen die zij rechtstreeks aan het publiek van de randgemeenten richt, het Nederlands en het Frans moet gebruiken.

Het advies nr. 1.868 werd meermaals bevestigd, o.m. door de adviezen nr. 3.261 van 18 maart 1971, 22.125 van 28 maart 1991 (brochure "Brabant blijft sportief"), nr. 23.142 van 22 januari 1992 (N. afdeling), nr. 24.134 van 3 maart 1993, 25.109 en 25.111 van 10 maart 1994, 26.053 van 9 februari 1995.

Weliswaar heeft de VCT, in haar advies nr. 17.203 van 16 januari 1986 toegegeven dat de culturele dienst van de provincie Limburg, de brochure "Bokrijk-Krant" met informatie die niet verplicht ter kennis van het publiek diende te worden gebracht, in de taalgrensgemeenten enkel in het Nederlands mocht verspreiden. In haar advies nr. 19.193 van 22 november 1990, heeft zij er evenwel mee ingestemd dat de bestendige deputatie het informatieblad "De Nieuwe Limburger" - een blad met vrijblijvende informatie - in de faciliteitsgemeenten enkel in het Nederlands mocht verspreiden, zij het dan wel op voorwaarde dat het enkel aan de Nederlandstalige inwoners van die gemeenten werd gestuurd en niet huis aan huis werd verspreid.

In dat advies stond verder dat het de provincie toekwam de opportuniteit te onderzoeken om ten behoeve van Franstalige inwoners een Franstalige samenvatting van de brochure op te stellen.

Het advies 26.140 van 10 november 1994 preciseert dat de publicaties van de provincie Vlaams-Brabant die bestemd zijn voor haar binnendienst, de bestuurders en het personeel van de provincie zelf, de gemeenten en andere instanties, en dus niet kunnen worden beschouwd als zijnde rechtstreeks gericht tot het publiek, in het Nederlands moeten worden gesteld. Dat particulieren, o.m. op grond van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, een bestuursdocument kunnen raadplegen, verandert niets aan de verplichtingen waarin de gecoördineerde taalwetten voorzien. Het advies stelt verder dat de VCT, met het oog op de promotie van de provincie in het buitenland en bij een internationaal publiek, het uitzonderlijkерwijze kan goedkeuren dat zij haar brochures, folders, enz. ook in andere talen stelt.

\*

\*

\*

Tot besluit en overeenkomstig haar vaste rechtspraak bevestigt de VCT het principe volgens hetwelk de berichten en mededelingen aan het publiek, aan de inwoners van de randgemeenten in het Nederlands en in het Frans moeten worden gesteld. Het komt de provincie Vlaams-Brabant toe te bepalen welke informatie zij in die vorm aan de inwoners van de voornoemde gemeenten wenst te verstrekken.

In het bijzondere geval van de presentatiebrochure van de provincie Vlaams-Brabant en van het blad "Vlaams-Brabant-Info" gaat het overwegend om informatie die als "berichten en mededelingen aan het publiek" moeten worden beschouwd. Ook werden de brochures huis aan huis besteld. Door aldus te handelen heeft de provincie Vlaams-Brabant de indruk gewekt dat het om informatie ging die volgens de vaste rechtspraak van de VCT in het Nederlands en in het Frans moet worden verstrekt.

De klacht ingediend door de particulier van Linkebeek is derhalve ontvankelijk en gegrond in de mate dat de in de brochures vervatte officiële berichten en mededelingen niet in het Nederlands en het Frans zijn gesteld.

Zij verzoekt u haar het gevolg mee te delen dat u aan haar advies zult geven.

Met toepassing van artikel 61, § 7, SWT, wordt dit advies gestuurd aan dhr. Johan VANDE LANOTTE, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, aan dhr. Guy DESOLRE, adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant, en aan de klager.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS